

Kolonialism

FEMTE SAMLINGEN

Vad är en koloni?

En koloni är en administrativ region eller bosättning som lyder under en regering i moderlandet, vanligtvis ligger i en annan världsdel, utan att ha egen politisk representation.

Protektorat = Självestyrande stat med starkt beroende

Provins = Region med egen politisk representation

Vad är kolonialism?

Kolonialism är stater eller grupper erövring och behärskande av, för dem, mer eller mindre främmande territorier. Det kan även involvera exploatering samt införande av den egna kulturen eller civilisationen. Enligt vissa synsätt krävs en mer omfattande migration till det koloniserade området för att man skall kunna tala om kolonialism, enligt andra synsätt räcker dominans.

Bantu migrations

Kolonialismens tidiga historia i Afrika 1(2)

Kapkolonin etablerades av Nederländerna 1652 som en depå för resor till Asien

Denna utökades till att mer och mer bli en koloni

Kapkolonin erövrades av Storbritannien 1795

Detta medförde att boerna flyttade i "The Great Trek"

Kolonialismens tidiga historia i Afrika 2(2)

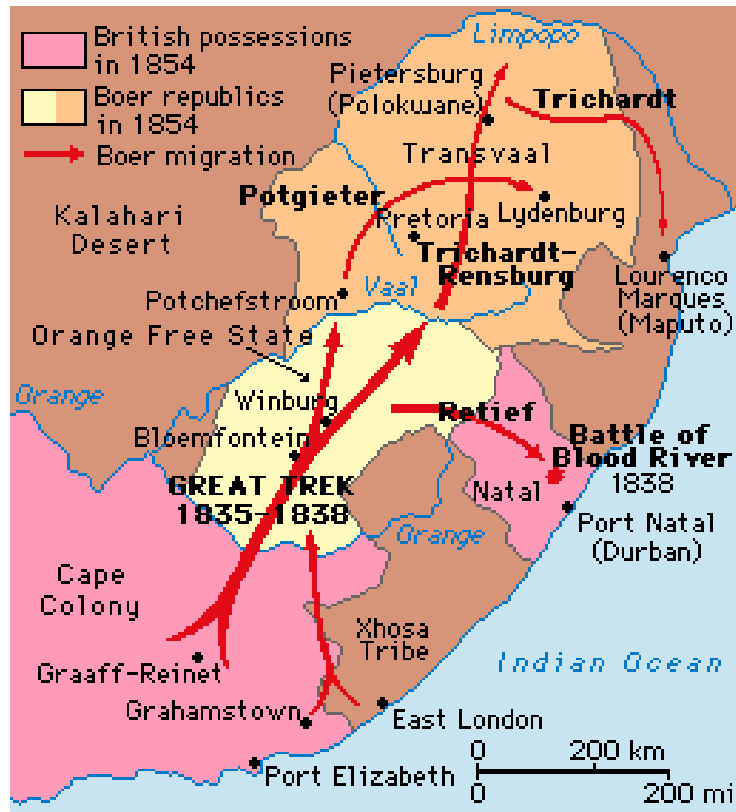
Portugiserna etablerade redan på 1600-talet kolonier i nuvarande Mocambique och Angola

Ottomanska riket kontrollerade området runt medelhavet (Egypten, Libyen)

När ottomanska riket föll samman tog Frankrike och England kontroll över dessa delar

Liberia upprättades som en "koloni" för befriade slavar

The Great Trek

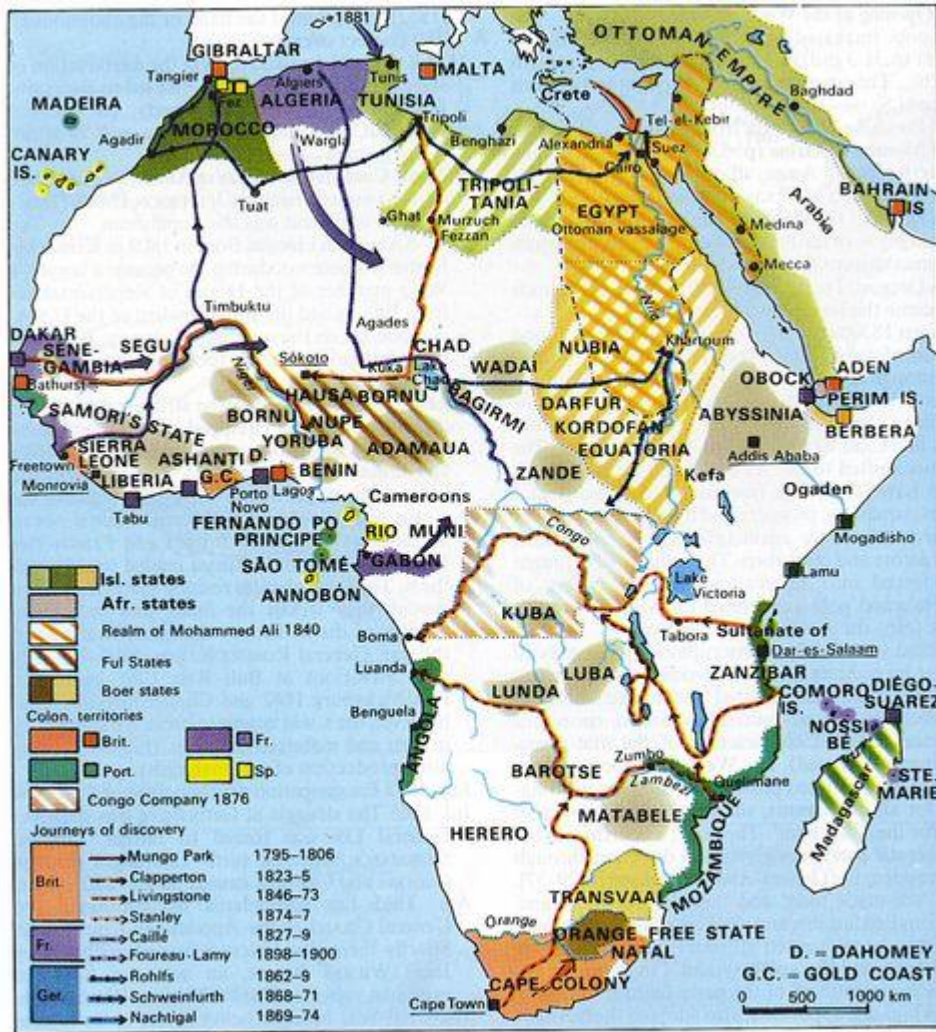

För att fly undan engelskt inflytande/språk och krav på avskaffande av slaveriet

Torka, markkonflikter och krig motiverade också flytten

Etablerande av fria republiker (Orange Free State, Transvaal)

Karta över Afrika innan "the Scramble"

Africa before the colonial partition, c. 1870

Slaget om Afrika

Berlinkongressen

Samman kallad i Berlin 1884-1885 av Otto von Bismarck

För att lösa intressekonflikter i Afrika

Skall ses mot bakgrund av konflikterna i Europa

Slaget om Afrika

Berlinkongressen resultat:

- Avskaffande av slaveri av Afrikanska och Islamiska stater
- Kongofristaten bekräftades som egendom tillhörande “Congo Society”
- Nuvarande Kongo Kinshasa bekräftades tillhöra Leopold II av Belgien
- De 14 staterna skulle ha frihandel i Kongområdet och Lake Malawi
- Niger och Kongo öppnades för fri flodtrafik
- En princip om kontroll “Principle of Effectivity” - för att ingen skulle kunna skapa kolonier bara på pappret
- Man definierade intressområden för olika Europeiska länder (Hinterland)

Karta över kolonialmakterna 1914

Skillnader i kolonialmakterna

Utbildning:

England satsade på bred utbildning och där utbildningen hölls av afrikanerna själva. Syftet med engelsk utbildning var att de på sikt skulle sköta utbildningssystemet själva.

All utbildning i de Franska kolonierna var på franska. Detta ledde till dålig tillgång på lärare och att utbildningen blev mindre tillgänglig. Man följde fransk läroplan och man ville förmedla fransk metalitet och levnadssätt.

Denna skillnad har funnits kvar efter avkolonialiseringen.

Skillnader i kolonialmakterna

Demokrati:

Frankrike, men även Belgien och Portugal har använt direktstyrning. Det är ett system med centralisering och tydliga hierarkier. Alla makthavare på viktiga positioner var fransmän och man hade en hård styrning.

Engelsmännen använde "Indirekt styrning". De traditionella ledarna fick ha kvar sina roller och fick vissa befogenheter inom kolonialsystemet.

Institutioner:

Common law (England) vs Civil law (Frankrike)